

DRUŠTVO ZA ZAŠTITU BILJA SRBIJE

XIV SAVETOVANJE O ZAŠTITI BILJA

Zbornik rezimea radova

Usmeno saopštenje

PROCENA REZERVI SEMENA KOROVSKIH BILJAKA U ZEMLJIŠTU U ZAVISNOSTI OD PLODOREDA I SISTEMA ĐUBRENJA

Markola Saulić¹, Ivica Đalović², Aleksandra Savić^{1,3}, Dragana Božić¹, Sava Vrbničanin¹

¹ Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet, Nemanjina 6, Beograd

² Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Maksima Gorkog 30, Novi Sad

³ Institut za zaštitu bilja i životnu sredinu, Toedora Drajzera 9, Beograd

markolasaulic@gmail.com

Plodored, obrada zemljišta i nega useva koja uključuje i mere suzbijanja korova su u direktnoj korelaciji sa sadržajem rezervi semena korovskih biljaka u zemljištu. Prognoza pojave korova na obradivim površinama zasniva se na poznavanju rezervi semena korovskih biljaka. Ova pojava je posebno izražena kod korovskih vrsta koje imaju veliku produkciju ili izuzetnu dugovečnost semena. Poznavanje rezervi semena i dinamike pojave korova je osnova u planiranju i sprovođenju mera za efikasno suzbijanje korova. Metod naklijavanja semena predstavlja pouzdan način za procenu rezervi semena korovskih biljaka jer omogućava utvrđivanje vrsta čija su semena prošla period mirovanja i time su spremna da daju novu biljku u povoljnim agroekološkim uslovima. Cilj ovog istraživanja je bio da se utvrdi procena rezervi semena korovskih biljaka u zemljištu u zavisnosti od plodoreda i sistema đubrenja. U cilju dobijanja procene rezervi semena korovskih biljaka uzorkovanje zemljišta obavljeno je na stacioniranom dugogodišnjem ogledu „Plodoredi“, Instituta za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad, u trogodišnjem periodu, i to: u proleće (pre setve useva) i u jesen (nakon žetve) sa tri različite dubine: 0-15 cm, 15-30 cm i 30-40 cm. Metod naklijavanja semena obavljen je u kontrolisanim uslovima staklenika u trajanju od 12 nedelja. Tokom naklijavanja semena izvedena je i determinacija ponika. Najveći broj ponika utvrđen je između 3. i 6. nedelje ogleda i to u uzorcima uzetih iz oraničnog sloja. Dobijeni rezultati istraživanja su pokazali da je u uzorcima monokulture kukuruza konstantovan najmanji broj prisutnih vrsta (8), dok se smenom kukuruza sa pšenicom brojnost korovskih vrsta povećava na 12, odnosno 17 korovskih vrsta u rotaciji tri useva (pšenica, kukuruz, soja). Na dvopoljnom plodoredu (kukuruz-pšenica) bez primene mineralnih đubriva determinisano je 14 korovskih vrsta, odnosno plodoredu (kukuruz-pšenica) uz primenu NPK mineralnih đubriva, ukupno 12 vrsta. U okviru tropoljnog plodoreda sa različitim sistemom đubrenja utvrđen je sličan broj prisutnih korova, ali je konstatovana razlika u florističkom sastavu vrsta. U uzorcima sa varijanti ogleda gde se primenjuje stajnjak svake treće godine u količini od 40 t ha⁻¹ dominiraju vrste: *Amaranthus retroflexus* L., *Ambrosia artemisiifolia* L., *Chenopodium hybridum* L., *C. album* L. i *Veronica hederifolia* L. U uzorcima zemljišta sa neđubrenih varijanti najveće učešće imale su vrste *Ajuga chamaeptytus* L., *Anagalis arvensis* L., *Stachys annua* L., *Sorghum halepense* L, dok su na varijantama ogleda sa primenom NPK mineralnih đubriva konstantovani ponici sledećih korova: *Datura stramonium* L., *Polygonum aviculare* L. i *Portulaca oleraceae* L.